

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI D'OCUPACIÓ I SEGURETAT SOCIAL

3125 *Reial decret 231/2017, de 10 de març, pel qual es regula l'establiment d'un sistema de reducció de les cotitzacions per contingències professionals a les empreses que hagin disminuït de manera considerable la sinistralitat laboral.*

En l'àmbit de la Seguretat Social, la cotització per contingències professionals es calcula en relació amb la sinistralitat de l'activitat econòmica duta a terme per l'empresa, i es produeix, tal com estableix el text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, una diferenciació en funció dels riscos existents entre les activitats. Tanmateix, dins de cada activitat hi ha empreses que tenen una sinistralitat clarament inferior a la del seu sector. Per incentivar totes les empreses a millorar la prevenció de riscos laborals, l'any 2010 es va posar en marxa, mitjançant el Reial decret 404/2010, de 31 de març, el sistema de reducció de les cotitzacions per contingències professionals a les empreses que haguessin contribuït especialment a la disminució i prevenció de la sinistralitat laboral. Aquest sistema, que preveuen de manera expressa els articles 97.2 i 146.3 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, l'han anat utilitzant des de la seva entrada en vigor empreses de les diferents activitats, fet que ha incentivat la prevenció dels riscos laborals en l'àmbit empresarial.

Si bé la utilitat del sistema d'incentius està fora de tot dubte, ja que es conforma com un instrument eficaç per a la disminució de la sinistralitat, el procediment necessari per a la seva concessió presenta determinades limitacions i barreres que en dificulten la tramitació a les empreses sol·licitants. És per això que la Llei 35/2014, de 26 de desembre, per la qual es modifica el text refós de la Llei general de la Seguretat Social en relació amb el règim jurídic de les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social, a la disposició addicional quarta, paràgraf b), insta el Govern a abordar una modificació del Reial decret 404/2010, de 31 de març. Aquesta disposició preveu que la modificació ha de tenir dos objectius clars: agilitzar i simplificar el procés de sol·licitud, reconeixement i abonament de l'incentiu, i implantar un sistema objectiu centrat en el comportament de la sinistralitat. Al mateix temps, aquesta reforma pretén incentivar en les empreses l'adopció de mesures i processos que contribueixin eficaçment a la reducció de les contingències professionals de la Seguretat Social.

A l'empara de la Llei 35/2014, de 26 de desembre, aquest Reial decret introdueix una sèrie de millores tendents tant a aconseguir una gestió de l'incentiu més àgil, eficaç i eficient, com a dotar de més seguretat jurídica tot el procediment, eliminant condicions i/o requisits que, en molts casos, s'han revelat com a generadors d'una certa inseguretat jurídica en els sol·licitants de l'incentiu. Per això, en compliment del manament que conté l'esmentada disposició addicional quarta, es regula en aquest Reial decret un sistema de reconeixement dels incentius clarament objectiu i centrat fonamentalment en el comportament de la sinistralitat de l'empresa en comparació amb la del sector al qual pertany.

Entre les novetats introduïdes es preveu la reducció de càrrega administrativa, se centra principalment l'accés a l'incentiu en el compliment dels límits dels índexs de sinistralitat i s'exigeixen a més altres requisits no relacionats amb la sinistralitat, però que n'asseguren la correcta concessió. Aquests límits s'han d'adaptar a les circumstàncies pròpies de cada activitat econòmica de manera que es promogui l'accés a l'incentiu a les activitats amb més risc per millorar la prevenció allà on sigui més necessària.

Sense perjudici del compliment per les empreses de totes les obligacions legals i reglamentàries de seguretat i salut en el treball, la vinculació del reconeixement de l'incentiu al compliment per l'empresari de les obligacions de prevenció de riscos laborals es manifesta a través de l'exigència d'acompanyar la sol·licitud de l'incentiu d'una

declaració responsable, on es detallen les obligacions concretes preventives que, només als efectes d'accés a l'incientiu, han de complir les empreses sol·licitants.

Quant a la quantia, es fixa l'incientiu en el 5 per cent de l'import de les quotes per contingències professionals i en el 10 per cent si hi ha inversió en prevenció de riscos laborals, i s'estableix en aquest últim cas un límit màxim coincident amb l'import de la inversió efectuada.

Respecte del finançament d'aquesta reducció, els articles 96 i 97 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social disposen que el 80 per cent de l'excedent que resulti després de dotar la reserva d'estabilització de contingències professionals de les mútues col·laboradores amb la Seguretat Social, s'ha d'aplicar, entre altres activitats, a incentivar en les empreses l'adopció de mesures i processos que contribueixin eficaçment a la reducció de la sinistralitat laboral. El sistema d'incientius seguirà disposant dels recursos d'aquest fons amb un límit del 3 per cent del seu import, encara que aquest percentatge ja no és aplicable a cadascuna de les mútues en proporció a la seva contribució a la formació del saldo esmentat.

Com a novetat, es dona desplegament reglamentari a l'article 93.2.c) del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, que regula la possibilitat que les mútues puguin percebre de les empreses part de l'incientiu concedit, previ acord de les parts.

L'aspecte penalitzador en matèria de Seguretat Social per l'incompliment empresarial de les obligacions sobre prevenció de riscos laborals està representat per mesures com les relatives al recàrrec de prestacions econòmiques en cas d'accident de treball i malaltia professional, que preveu l'article 164 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, la pèrdua de les bonificacions sobre les cotitzacions a la Seguretat Social i la possible actuació en aquests casos de la Inspecció de Treball i Seguretat Social. Independentment d'això, el Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social ha de portar a terme els estudis pertinents per tal de valorar l'oportunitat d'establir un sistema d'increment de les cotitzacions per contingències professionals a les empreses amb índexs excessius de sinistralitat i incompliment de les seves obligacions en matèria de prevenció de riscos laborals, d'acord amb el que preveu l'article 146.3 de l'esmentat text refós.

Per tot això, aquest Reial decret dóna compliment al requeriment de la disposició addicional quarta, paràgraf b), de la Llei 35/2014, de 26 de desembre, mitjançant l'establiment d'un nou sistema de reducció de les cotitzacions més senzill i eficaç que persegueixi l'objectivitat i que es converteixi en un mecanisme eficaç per coadjuvar a la reducció de la sinistralitat laboral.

D'altra banda, atesa la necessitat de dotar de més seguretat jurídica la regulació de l'emissió dels comunicats de baixa mèdica, confirmació d'aquesta i d'alta mèdica per curació en els processos d'incapacitat temporal per contingències professionals, la disposició final primera modifica els articles 2, 3 i 5 del Reial decret 625/2014, de 18 de juliol, pel qual es regulen determinats aspectes de la gestió i el control dels processos per incapacitat temporal en els primers tres-cents seixanta-cinc dies de la seva durada, amb el propòsit d'incloure una referència expressa als facultatius d'altres entitats que participen en la gestió de la incapacitat temporal per contingències professionals, concretament els facultatius d'empreses col·laboradores en la gestió de la Seguretat Social, assenyalant la seva competència per a l'emissió dels comunicats mèdics de baixa, de confirmació de la baixa i d'alta mèdica per curació.

En l'elaboració d'aquest Reial decret s'han consultat les organitzacions sindicals i associacions empresarials més representatives.

En virtut d'això, a proposta de la ministra d'Ocupació i Seguretat Social, amb l'aprovació prèvia del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 10 de març de 2017,

DISPOSO:

Article 1. *Objecte.*

Aquest Reial decret té per objecte la regulació d'un sistema d'incentius consistent en reduccions de les cotitzacions per contingències professionals a les empreses que es distingeixin per la seva contribució eficaç i contrastable a la reducció de la sinistralitat laboral.

Article 2. *Beneficiaris.*

1. Poden ser beneficiàries del sistema d'incentius que regula aquest Reial decret totes les empreses que cotitzin a la Seguretat Social per contingències professionals, tant si aquestes estan cobertes per una entitat gestora com per una mútua col·laboradora amb la Seguretat Social, que observin els principis de l'acció preventiva que estableix la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, i que compleixin, específicament, els requisits següents:

a) Haver cotitzat a la Seguretat Social durant el període d'observació amb un volum total de quotes per contingències professionals superior a 5.000 euros o haver assolit un volum de cotització per contingències professionals de 250 euros en un període d'observació de quatre exercicis.

En tot cas, aquestes cotitzacions s'obtenen i són les que constin a les bases de dades de la Seguretat Social.

b) Estar en el període d'observació per sota dels límits que s'estableixin respecte dels índexs de sinistralitat general i sinistralitat extrema a què es refereixen els apartats 1 i 2 de l'annex II.

c) Estar al corrent en el compliment de les seves obligacions en matèria de cotització a la Seguretat Social a la data de finalització del termini de presentació de sol·licituds que regula l'article 6.1.

d) No haver estat sancionada per resolució ferma en via administrativa en el període d'observació per la comissió d'infraccions greus o molt greus en matèria de prevenció de riscos laborals o de Seguretat Social, tipificades en el text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost. Només es tenen en compte les resolucions sancionadores que hagin adquirit fermesa durant el període d'observació i aquelles en què el sol·licitant sigui considerat responsable directe de la infracció.

En el supòsit d'infraccions greus, només es prenen en consideració quan hagin estat reiterades durant el període d'observació. S'entén que hi ha reiteració durant el període d'observació quan el nombre d'infraccions greus excedeixi els dos.

e) Complir les obligacions de prevenció de riscos laborals que, només als efectes d'accés a l'incentiu que regula aquest article, s'enumeren en els apartats 1 a 5 de l'annex I. Als efectes d'acreditar-ne el compliment, l'empresa sol·licitant ha d'adjuntar a la seva sol·licitud la declaració responsable que conté l'annex esmentat.

f) Haver informat els delegats de prevenció de la sol·licitud de l'incentiu.

2. Quan l'empresa tingui coneixement dels índexs de sinistralitat a què es refereix l'annex II, ha d'informar els delegats de prevenció d'aquests índexs.

3. Als efectes que preveu l'apartat 1 anterior, es considera empresa el conjunt de tots els codis de compte de cotització que hi corresponguin i tinguin el mateix codi d'activitat als efectes de cotització per accidents de treball i malalties professionals.

4. Del còmput de la sinistralitat laboral a què es refereixen els índexs que esmenta l'apartat 1.b) s'han d'excloure els accidents *in itinere*.

Article 3. *Quantia de l'incentiu.*

1. Per a l'aplicació de l'incentiu és necessari el compliment dels requisits que enumera l'article 2.1 d'aquest Reial decret.

2. La quantia de l'incentiu és del 5 per cent de l'import de les quotes per contingències professionals de cada empresa corresponents al període d'observació que preveu l'article 5.

Quan hi hagi inversió per part de l'empresa en alguna de les accions complementàries de prevenció de riscos laborals que recullen els apartats 6 i 7 de l'annex I, es reconeix un incentiu addicional del 5 per cent de les quotes per contingències professionals amb el límit màxim de l'import de les esmentades inversions complementàries.

3. Els valors límit dels índexs de sinistralitat general i de sinistralitat extrema a tenir en compte per calcular l'incentiu aplicable, així com el volum de cotització per contingències professionals a assolir durant el període d'observació, si s'escau, es fixen anualment a l'ordre per la qual es despleguen les normes de cotització a la Seguretat Social contingudes en les respectives lleis de pressupostos generals de l'Estat.

Article 4. *Finançament del sistema d'incentius.*

1. El sistema d'incentius que es regula per mitjà d'aquest Reial decret es finança amb càrrec al Fons de contingències professionals de la Seguretat Social, constituït amb el 80 per cent de l'excés d'excedents de la gestió de les mútues col·laboradores amb la Seguretat Social a què es refereix l'article 97 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, dipositat al Banc d'Espanya, en un compte especial titulat a nom de la Tresoreria General de la Seguretat Social, a disposició del Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social.

2. El volum màxim dels recursos del Fons de contingències professionals a disposició de les mútues en cada exercici econòmic per a aquesta finalitat és el 3 per cent del saldo de l'esmentat Fons existent a 31 de desembre de l'exercici anterior.

3. Els incentius destinats a les empreses les contingències professionals de les quals estiguin protegides per les entitats gestores també es financen amb càrrec al Fons de contingències professionals.

Article 5. *Període d'observació.*

Es considera període d'observació el nombre d'exercicis naturals consecutius i immediatament anteriors al de la sol·licitud necessaris per assolir el volum mínim de cotització a què es refereix l'article 2.1.a) que no hagin format part d'una sol·licitud anterior, amb un màxim de quatre exercicis.

Article 6. *Presentació i tramitació de les sol·licituds.*

1. Des del 15 d'abril al 31 de maig de cada any, les empreses incloses en l'àmbit d'aplicació d'aquest Reial decret que vulguin optar a l'incentiu han de presentar la seva sol·licitud a la mútua o entitat gestora que assumeixi la protecció de les seves contingències professionals.

2. Esgotat el termini de presentació de sol·licituds, la mútua o entitat gestora, una vegada examinades totes les peticions presentades i verificada la concurrència dels requisits que assenyala l'article 2, ha d'elaborar i remetre a la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social, fins al 15 de juliol de cada any, el corresponent informe proposat no vinculant amb vista a la concessió o denegació de l'incentiu sol·licitat. El contingut i el procediment de remissió s'han d'especificar a les disposicions d'aplicació i desplegament d'aquest Reial decret.

En els supòsits d'informe proposat desfavorable, l'entitat gestora o mútua, prèviament a la seva remissió a la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social, ha de conferir tràmit d'audiència a l'empresa.

3. En cas que l'empresa tingui protegides les contingències professionals dels seus treballadors per més d'una entitat gestora o mútua, ha de formular una única sol·licitud en aquella en què tingui la cobertura del seu codi de compte de cotització principal amb algun treballador en alta.

4. En el supòsit que dugui a terme més d'una activitat econòmica a efectes de cotització per accidents de treball i malalties professionals, les sol·licituds corresponents a cada activitat econòmica s'han d'efectuar a l'entitat gestora o mútua en la qual tingui la cobertura el codi de compte de cotització més antic d'aquesta activitat amb algun treballador en alta.

Article 7. *Resolució i abonament de l'incentiu.*

1. Una vegada rebuts els informes proposats de les entitats gestores o de les mútues, la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social ha d'efectuar les comprovacions que siguin necessàries en relació amb el compliment dels requisits que assenyalava l'article 2 i els índexs a què es refereix l'annex II.

En el supòsit que la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social no consideri degudament acreditada la concurrència de les condicions necessàries per accedir a l'incentiu, ho ha de comunicar a l'entitat gestora o mútua que va formular l'informe proposat per a la seva notificació a l'empresa sol·licitant, per tal que aquesta pugui formular al·legacions en el tràmit d'audiència corresponent. Les al·legacions esmentades, juntament amb l'informe sobre aquestes de l'entitat gestora o mútua, s'han de remetre a l'esmentada Direcció General.

2. Un cop complerts els tràmits anteriors, comprovada la concurrència dels requisits establerts i efectuats els tràmits administratius d'execució pressupostària, la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social ha de dictar resolució, estimatòria o desestimària, com a màxim l'últim dia hàbil del mes de març de l'any següent al de la presentació de l'informe proposat per les entitats gestores o per les mútues.

De la resolució, se n'ha de donar trasllat a l'entitat gestora o mútua que va formular la proposta per a la seva notificació a l'empresa.

La resolució estimatòria s'ha de comunicar a la Tresoreria General de la Seguretat Social, a fi que aquesta, amb càrrec al Fons de contingències professionals i mitjançant les operacions que siguin necessàries, transfereixi l'import dels incentius que corresponguin a cadascuna de les mútues o entitat gestora que van formular la proposta, les quals al seu torn els han d'abonar a les empreses, sense perjudici de les quantitats a deduir en virtut del que disposa l'article 10.

3. Les resolucions de la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social poden ser objecte de recurs d'alçada, previ al recurs contenciós administratiu, de conformitat amb el que disposen els articles 121 i 122 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Article 8. *Determinació de la mútua responsable de l'abonament.*

Quan es produeixi la denúncia del conveni d'associació existent amb una mútua i l'associació de l'empresa a una altra mútua durant el període d'observació a què es refereix l'article 5, l'abonament de l'incentiu correspon a la mútua a la qual estava associada l'empresa en el moment de la sol·licitud.

Article 9. *Inspecció i control.*

1. En cas que la Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social dicti una resolució estimatòria, s'ha de posar a disposició de la Direcció General de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, per a la seva comprovació i efectes procedents, la informació relativa al reconeixement de l'incentiu.

Aquest control s'entén sense perjudici del control intern que correspon exercir a la Intervenció General de la Seguretat Social, de conformitat amb el que estableix l'article 143 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària.

2. La falta de veracitat de les dades relatives als requisits de l'article 2, consignats a la sol·licitud de l'empresa a què es refereix l'article 6.1, suposa la consideració de les quantitats abonades a l'empresa, en concepte d'incentiu, com a indegudament percebudes. La Direcció General d'Ordenació de la Seguretat Social ha de dictar resolució a aquest efecte, i ha d'exigir el reintegrament de les quantitats esmentades i comunicar a la Tresoreria General de la Seguretat Social, en cas d'incompliment, perquè procedeixi a reclamar el pagament de conformitat amb el que preveuen l'article 33.4 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social i l'article 82 del Reglament general de recaptació de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret 1415/2004, d'11 de juny.

Igualment es poden exigir les responsabilitats administratives o d'una altra índole que escaiguin, per a la verificació de les quals l'entitat gestora o la mútua ha de mantenir a disposició dels òrgans de fiscalització i control competents tota la documentació i informació relativa a les empreses beneficiàries.

Article 10. *Participació de la mútua en la percepció de l'import de l'incentiu.*

D'acord amb el que estableix l'article 93.2.c) del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, les mútues que presentin la sol·licitud a compte de les seves empreses associades, previ acord amb les empreses que hagin resultat beneficiàries de l'incentiu, poden ser perceptores d'un percentatge a convenir entre les parts, que en cap cas pot superar el 10 per cent de l'import de l'incentiu. Les percepcions rebudes per les mútues provinents d'aquest incentiu únicament poden anar dirigides a incrementar el seu patrimoni històric.

Disposició addicional única. *Aplicació a empreses col·laboradores en la gestió de la Seguretat Social.*

1. Quan les empreses beneficiàries estiguin autoritzades per col·laborar en la gestió de la Seguretat Social, en la modalitat que preveu l'article 102.1.a) del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, l'incentiu a percebre per aquestes es refereix a les quotes d'incapacitat permanent, mort i supervivència per les quals l'empresa cotitza a la Seguretat Social, i aquesta ha d'imputar als comptes de la col·laboració la part de l'incentiu que correspongui a les quotes d'incapacitat temporal retingudes en virtut de la col·laboració.

En qualsevol cas, s'han de computar totes dues quotes, tant per a la determinació dels índexs com per a la del volum de cotització a què es refereix l'article 2.1.a).

2. En el moment de formular la sol·licitud, si s'escau, per a l'abonament de l'incentiu, l'empresa col·laboradora ha de facilitar a la mútua la informació necessària per calcular els índexs a què es refereix l'annex II.

Disposició transitòria primera. *Sol·licituds corresponents a l'exercici 2016.*

A les sol·licituds corresponents a l'exercici 2016, que d'acord amb l'article 6.1 s'han de presentar entre el 15 d'abril i el 31 de maig de 2017, els és aplicable el que disposa el Reial decret 404/2010, de 31 de març, pel qual es regula l'establiment d'un sistema de reducció de les cotitzacions per contingències professionals a les empreses que hagin contribuït especialment a la disminució i prevenció de la sinistralitat laboral.

Disposició transitòria segona. *Períodes d'observació per al reconeixement dels incentius dels anys 2017, 2018 i 2019.*

Per a la determinació dels períodes d'observació dels anys 2017, 2018 i 2019 es considera el que regula l'article 5. No obstant això, es poden considerar exercicis previs a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret, sempre que aquests exercicis no hagin format part d'una sol·licitud d'acord amb la normativa anterior.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

1. Queda derogat el Reial decret 404/2010, de 31 de març, pel qual es regula l'establiment d'un sistema de reducció de les cotitzacions per contingències professionals a les empreses que hagin contribuït especialment a la disminució i prevenció de la sinistralitat laboral.

2. Fins que no es dictin les disposicions de desplegament d'aquest Reial decret, es manté transitòriament en vigor l'Ordre TIN/1448/2010, de 2 de juny, per la qual es desplega el Reial decret 404/2010, de 31 de març, en allò que no s'oposi a les previsions d'aquest Reial decret.

Disposició final primera. *Modificació del Reial decret 625/2014, de 18 de juliol, pel qual es regulen determinats aspectes de la gestió i el control dels processos per incapacitat temporal en els primers tres-cents seixanta-cinc dies de la seva durada.*

El Reial decret 625/2014, de 18 de juliol, pel qual es regulen determinats aspectes de la gestió i el control dels processos per incapacitat temporal en els primers tres-cents seixanta-cinc dies de la seva durada, queda modificat de la manera següent:

U. L'article 2 queda redactat de la manera següent:

«Article 2. *Declaracions mèdiques de baixa i de confirmació de la baixa en els processos d'incapacitat temporal.*

1. L'emissió del comunicat mèdic de baixa és l'acte que origina la iniciació de les actuacions conduents al reconeixement del dret al subsidi per incapacitat temporal. La declaració de la baixa mèdica, en els processos d'incapacitat temporal, sigui quina sigui la contingència determinant, s'ha de formular en el corresponent comunicat mèdic de baixa expedit pel metge del servei públic de salut que hagi efectuat el reconeixement del treballador afectat.

En cas que la causa de la baixa mèdica sigui un accident de treball o una malaltia professional i el treballador presti serveis en una empresa associada, per a la gestió de la prestació per aquestes contingències, a una mútua col·laboradora amb la Seguretat Social, d'ara endavant, mútua, o es tracti d'un treballador per compte propi adherit a una mútua per a la gestió de la prestació econòmica per incapacitat temporal derivada de les mateixes contingències, o quan es tracti de treballadors assegurats per la seva pròpia empresa, en virtut de la col·laboració que preveu l'article 102.1.a) del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, els corresponents comunicats de baixa, de confirmació de la baixa o d'alta els han d'expedir els serveis mèdics de la mateixa mútua o els serveis mèdics de l'empresa col·laboradora.

2. Tots els comunicats mèdics de baixa han d'anar precedits d'un reconeixement mèdic del treballador que permeti la determinació objectiva de la incapacitat temporal per a la feina habitual, i a aquests efectes el metge ha de requerir al treballador les dades necessàries que contribueixin a precisar tant la patologia objecte de diagnòstic com la seva possible incapacitat per dur a terme la seva feina.

El servei públic de salut o l'empresa col·laboradora o la mútua, segons quina sigui l'entitat facultada per emetre el comunicat de baixa, ha de remetre per via telemàtica a l'Institut Nacional de la Seguretat Social, en el termini que estableix l'article 7.1, les dades personals del treballador i, a més, les dades obligatòries del comunicat de baixa relatius a la data de la baixa, a la contingència causant, al codi de diagnòstic, al codi nacional d'ocupació del treballador, a la durada estimada del procés i, si s'escau, l'aclariment del fet que el procés és una recaiguda d'un d'anterior, així com, en aquest cas, la data de la baixa del procés immediatament anterior i la data de la baixa del procés que origina la recaiguda. Així mateix, ha de fer constar la data en què s'ha de fer el següent reconeixement mèdic.

Amb la finalitat que les actuacions mèdiques disposin del màxim suport tècnic s'ha de posar a disposició dels metges als quals competeixin aquestes actuacions taules de durada òptima tipificades pels diferents processos patològics susceptibles de generar incapacitats, així com taules sobre el grau d'incidència dels processos en les diferents activitats laborals.

3. Els comunicats de baixa i de confirmació de la baixa s'han d'estendre en funció del període de durada que estimi el metge que els emet. A aquests efectes s'estableixen quatre grups de processos:

a) En els processos d'una durada estimada inferior a cinc dies naturals, el facultatiu del servei públic de salut, o de l'empresa col·laboradora o de la mútua, ha d'emetre el comunicat de baixa i el comunicat d'alta en el mateix acte mèdic.

El facultatiu, en funció de quan prevegi que el treballador recuperarà la seva capacitat laboral, ha de consignar en el comunicat la data de l'alta, que pot ser la mateixa que la de la baixa o qualsevol dels tres dies naturals següents a aquesta.

No obstant això el treballador pot sol·licitar que se li faci un reconeixement mèdic el dia que s'hagi fixat com a data d'alta, i el facultatiu pot emetre el comunicat de confirmació de la baixa, si considera que el treballador no ha recuperat la capacitat laboral.

b) En els processos d'una durada estimada d'entre cinc i trenta dies naturals, el facultatiu del servei públic de salut, o de l'empresa col·laboradora o de la mútua, ha d'emetre el comunicat de baixa amb indicació de la data de la revisió mèdica prevista que, en cap cas, ha d'excedir en més de set dies naturals la data de baixa inicial. En la data de revisió s'ha d'estendre el comunicat d'alta o, en cas que persisteixi la incapacitat, el comunicat de confirmació de la baixa. Després d'aquest primer comunicat de confirmació, els successius, quan siguin necessaris, no es poden emetre amb una diferència de més de catorze dies naturals entre si.

c) En els processos d'una durada estimada d'entre trenta-un i seixanta dies naturals, el facultatiu del servei públic de salut, o de l'empresa col·laboradora o de la mútua, ha d'emetre el comunicat de baixa amb indicació de la data de la revisió mèdica prevista que, en cap cas, ha d'excedir en més de set dies naturals la data de baixa inicial, i llavors s'ha d'expedir el comunicat d'alta o, si s'escau, el corresponent comunicat de confirmació de la baixa. Després d'aquest primer comunicat de confirmació, els successius, quan siguin necessaris, no es poden emetre amb una diferència de més de vint-i-vuit dies naturals entre si.

d) En els processos d'una durada estimada de seixanta-un dies naturals o més, el facultatiu del servei públic de salut, o de l'empresa col·laboradora o de la mútua, ha d'emetre el comunicat de baixa en el qual ha de fixar la data de la revisió mèdica prevista, que en cap cas ha d'excedir en més de catorze dies naturals la data de baixa inicial, i llavors s'ha d'expedir el comunicat d'alta o, si s'escau, el corresponent comunicat de confirmació de la baixa. Després d'aquest primer comunicat de confirmació, els successius, quan siguin necessaris, no es poden emetre amb una diferència de més de trenta-cinc dies naturals entre si.

4. Sempre que es produeixi una modificació o actualització del diagnòstic, s'ha d'emetre un comunicat de confirmació que ha de recollir la durada estimada pel metge que l'emet. Els següents comunicats de confirmació s'han d'expedir en funció de la nova durada estimada.

En tot cas, el facultatiu del servei públic de salut, o de l'empresa col·laboradora o de la mútua, ha d'expedir el comunicat d'alta quan consideri que el treballador ha recuperat la seva capacitat laboral.

5. L'Institut Nacional de la Seguretat Social ha de transmetre a l'Institut Social de la Marina i a les mútues, de manera immediata, i, en tot cas, el primer dia hàbil següent al de la seva recepció, els comunicats de baixa i de confirmació de la baixa per contingència comuna relatius als treballadors respecte dels quals gestionin la incapacitat temporal cadascuna d'aquestes.

Els comunicats mèdics d'incapacitat temporal s'han de confeccionar d'acord amb un model que en permeti la gestió informatitzada, en el qual ha de figurar un codi identificatiu del centre de salut emissor d'aquells.»

Dos. L'article 3 passa a tenir la redacció següent:

«Article 3. Normes relatives a la determinació de la contingència causant de la incapacitat temporal.»

1. El servei públic de salut, l'Institut Social de la Marina, les mútues o les empreses col·laboradores, que hagin emès el comunicat de baixa, poden instar, motivadament, davant l'Institut Nacional de la Seguretat Social la revisió de la consideració inicial de la contingència, mitjançant el procediment que regula l'article 6 del Reial decret 1430/2009, d'11 de setembre, pel qual es desplega reglamentàriament la Llei 40/2007, de 4 de desembre, de mesures en matèria de Seguretat Social, en relació amb la prestació d'incapacitat temporal.

2. El facultatiu de l'empresa col·laboradora o de la mútua que assisteixi el treballador pot considerar inicialment, previ reconeixement mèdic preceptiu i realització, si s'escau, de les proves que corresponguin, que la patologia causant és de caràcter comú i pot remetre el treballador al servei públic de salut per al seu tractament, sense perjudici de dispensar-li l'assistència necessària en els casos d'urgència o de risc vital. A aquest efecte ha de lliurar al treballador un informe mèdic en el qual descrigui la patologia i n'assenyali el diagnòstic, el tractament dispensat i els motius que justifiquen la determinació de la contingència causant com a comuna, al qual ha d'adjuntar els informes relatius a les proves que, si s'escau, s'hagin fet.

Si, a la vista de l'informe de l'empresa col·laboradora o de la mútua, el treballador acudeix al servei públic de salut i el metge d'aquest servei emet un comunicat de baixa per contingència comuna, el beneficiari pot formular una reclamació en relació amb la consideració atorgada a la contingència davant l'Institut Nacional de la Seguretat Social, que s'ha de substanciar i resoldre aplicant el procediment que regula l'article 6 del Reial decret 1430/2009, d'11 de setembre.

Per la seva banda, el facultatiu que emeti el comunicat de baixa pot formular la seva discrepància davant de la consideració de la contingència que va atorgar l'empresa col·laboradora o la mútua, en els termes que estableix l'article 6 esmentat al paràgraf anterior, sense perjudici que el comunicat mèdic produeixi plens efectes.

La resolució que es dicti ha d'establir el caràcter comú o professional de la contingència causant i el subjecte obligat al pagament de les prestacions que en derivin i a la prestació d'assistència sanitària, si s'escau.»

Tres. L'article 5 queda redactat de la manera següent:

«Article 5. Declaracions mèdiques d'alta en els processos d'incapacitat temporal.»

1. Els comunicats d'alta mèdica en els processos derivats de contingències comunes els ha d'emetre, després del reconeixement del treballador, el corresponent facultatiu del servei públic de salut. En tot cas, han de contenir la causa de l'alta mèdica, el codi de diagnòstic definitiu i la data de la baixa inicial.

Així mateix, els comunicats d'alta mèdica també els poden estendre els inspectors mèdics del servei públic de salut, de l'Institut Nacional de la Seguretat Social o, si s'escau, de l'Institut Social de la Marina, després del reconeixement mèdic del treballador afectat.

L'alta mèdica extingeix el procés d'incapacitat temporal del treballador amb efectes laborals de l'endemà de la seva emissió, sense perjudici que el servei públic esmentat, si s'escau, segueixi prestant al treballador l'assistència sanitària que consideri convenient. L'alta mèdica determina l'obligació que el treballador es reincorpori al seu lloc de treball el mateix dia en què produeixi efectes.

Els comunicats mèdics d'alta per contingències comunes s'han de transmetre a les mútues, en el cas de treballadors protegits per aquestes, en la forma i el termini que estableix l'article 2.5, i les mútues han de comunicar a l'empresa l'extinció del dret, la seva causa i la data d'efectes d'aquesta.

2. En els processos originats per contingències professionals, el comunicat mèdic d'alta l'ha d'expedir el facultatiu o inspector mèdic del servei públic de salut o l'inspector mèdic adscrit a l'Institut Nacional de la Seguretat Social o a l'Institut Social de la Marina si el treballador està protegit amb una entitat gestora, o pel metge dependent de l'empresa col·laboradora o de la mútua a la qual correspongui la gestió del procés, i són així mateix aplicables les condicions que estableix l'apartat anterior, i l'abast dels seus efectes.

3. El metge del servei públic de salut o el servei mèdic de l'empresa col·laboradora o de la mútua, quan expedeixin l'últim comunicat mèdic de confirmació abans de l'esgotament del termini de durada de tres-cents seixanta-cinc dies naturals, han de comunicar a l'interessat en l'acte de reconeixement mèdic que, una vegada esgotat el termini referit, el control del procés passa a la competència de l'Institut Nacional de la Seguretat Social o, si s'escau, de l'Institut Social de la Marina en els termes que estableix l'article 170.2 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre.

Una vegada que es compleixi el termini que indica el paràgraf anterior, el servei públic de salut o el servei mèdic de l'empresa col·laboradora o de la mútua han de deixar d'emetre comunicats de confirmació.

El servei públic de salut ha de comunicar a l'Institut Nacional de la Seguretat Social l'esgotament dels tres-cents seixanta-cinc dies naturals en situació d'incapacitat temporal, de manera immediata, i, en tot cas, el primer dia hàbil següent.»

Disposició final segona. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que preveu l'article 149.1.17a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva sobre el règim econòmic de la Seguretat Social.

Disposició final tercera. *Facultats d'aplicació i desplegament.*

Es faculta la ministra d'Ocupació i Seguretat Social per dictar totes les disposicions de caràcter general que siguin necessàries per a l'aplicació i el desplegament d'aquest Reial decret.

Disposició final quarta. *Registre comptable de les operacions.*

De conformitat amb el que estableix l'article 125.3 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, per part de la Intervenció General de la Seguretat Social s'han de dictar les instruccions comptables necessàries per al registre de les operacions que derivin de l'aplicació d'aquest Reial decret.

Disposició final cinquena. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat», amb efectes de l'1 de gener de 2017.

Madrid, 10 de març de 2017.

FELIPE R.

La ministra d'Ocupació i Seguretat Social,
FÁTIMA BÁÑEZ GARCÍA

ANEX I

Declaració responsable sobre activitats preventives i sobre l'existència de representació dels treballadors en matèria de prevenció de riscos laborals⁽¹⁾

Qüestions	Sí	No	No escau	Nota
1. Integració de la prevenció, estructura organitzativa, responsabilitats i funcions				
1.1. S'han assignat responsabilitats i funcions preventives a tota la cadena de comandament de l'empresa?				
1.2. S'ha nomenat un responsable de prevenció amb capacitat executiva a l'empresa?				
1.3. S'ha adoptat una modalitat preventiva? (Assenyaleu quina) ☐ Empresari ☐ Treballador designat. Identificació: _____ ☐ Servei prevenció propi. Identificació: _____ ☐ Servei prevenció aliè. Identificació: _____				
1.4. S'han designat "recursos preventius" per a les situacions de risc especial que preveu la llei?				
1.5. S'han definit mitjans de coordinació d'activitats preventives empresarials?				
2. Procediments per a la gestió integrada de la prevenció				
2.1. S'ha definit un procediment d'informació, consulta i participació dels treballadors en matèria preventiva?				
2.2. S'ha definit un procediment de coordinació d'activitats empresarials en matèria preventiva? *Aquesta resposta ha de ser congruent amb la 1.5.				
3. Avaluació de riscos i planificació de l'activitat preventiva				
3.1. S'ha fet l'avaluació inicial de riscos en tots els llocs de treball, tenint en compte les diferents especialitats tècniques? (seguretat, higiene, ergonomia i psicociologia aplicada).				
3.2. Es revisa o s'actualitza l'avaluació de riscos?				
3.3. Es planifiquen les activitats necessàries per eliminar/reduir/controlar els riscos?				
3.4. Es designen responsables i es fixen terminis per a l'execució de les activitats planificades?				
3.5. Ha estat sotmès a auditoria el sistema preventiu i s'han reparat les deficiències detectades? En cas que estigui exclosa d'aquesta obligació, ha formulat la notificació corresponent a l'autoritat laboral?				

¹ S'entén acreditat el compliment de les obligacions en matèria de prevenció de riscos laborals a què es refereix l'article 2.1.e) quan escaigués la resposta "Sí" a totes les preguntes de la present declaració que siguin aplicables a l'empresa.

Qüestions	Sí	No	No escau	Notes
4. Vigilància de la salut				
4.1. Es garanteix la vigilància de la salut a tots els treballadors de l'empresa?				
4.2. S'apliquen els protocols mèdics específics per a la vigilància de la salut?				
5. Informació sobre l'existència de representació dels treballadors en matèria de prevenció de riscos laborals				
5.1. A l'empresa o el centre de treball hi ha delegats de prevenció?				
5.2. A l'empresa o el centre de treball hi ha un comitè de seguretat i salut? (Per a empreses o centres de treball amb 50 treballadors o més).				
6. Accions preventives complementàries				
6.1. S'han incorporat a la plantilla recursos preventius propis o s'han ampliat els existents? * Determinació quantitativa de la inversió (consigneu una xifra a l'apartat notes).				
6.2. S'han fet auditories externes voluntàries del sistema preventiu de l'empresa? * Determinació quantitativa de la inversió (consigneu una xifra a l'apartat notes).				
6.3. Hi ha plans de mobilitat viari a l'empresa? * Determinació quantitativa de la inversió (consigneu una xifra a l'apartat notes).				
6.4. S'han fet inversions en l'elecció dels equips de treball o en els equips de protecció individual que millorin les condicions de seguretat i salut? * Determinació quantitativa de la inversió (consigneu una xifra a l'apartat notes).				
7. Accions preventives complementàries de les petites empreses				
7.1. Ha assumit l'empresari l'activitat preventiva o s'han incorporat a la plantilla recursos preventius propis? * Determinació quantitativa de la inversió (consigneu una xifra a l'apartat notes).				
7.2. S'han fet inversions en l'elecció dels equips de treball o en els equips de protecció individual que millorin les condicions de seguretat i salut? * Determinació quantitativa de la inversió (consigneu una xifra a l'apartat notes).				
7.3. Han obtingut formació real i efectiva en matèria de prevenció de riscos laborals l'empresari o els treballadors designats que hagin d'assumir les tasques preventives? * Determinació quantitativa de la inversió (consigneu una xifra a l'apartat notes).				
8. Informació a delegats de prevenció				
S'han informat els delegats de prevenció de la sol·licitud de l'incentiu?				

Certifico l'exactitud de les dades recollides en aquesta declaració:

Signat: L'empresari

Signat: L'administrador / president
del Consell d'Administració

ANNEX II

Índexs per a l'aplicació de l'incentiu

1. Índexs de sinistralitat general. Les empreses han de complir els dos índexs de sinistralitat general que s'indiquen a continuació, els quals, en la seva definició, recullen la incidència de la sinistralitat laboral, exclosos els accidents *in itinere*, la permanència en la situació d'actiu del treballador, el nombre de treballadors i les bases de cotització, així com la relació amb l'activitat duta a terme reflectida en el tipus de cotització per codi de la Classificació nacional d'activitats econòmiques (CNAE) previst a la tarifa de primes per a la cotització a la Seguretat Social per accidents de treball i malalties professionals vigent en el període d'observació. La definició d'aquests índexs per als codis esmentats és la següent:

$$I_i = \frac{\text{Import total de la prestació per incapacitat temporal derivada de contingències professionals durant el període d'observació}}{\text{Quotes totals per contingències professionals durant el període d'observació}} \times 100 \leq \alpha_i$$

$$II_i = \frac{\text{Nombre total de comunicats d'AT i MP amb baixa laboral durant el període d'observació}}{\text{Quotes totals per contingències professionals durant el període d'observació}} \times 10.000 \leq \beta_i$$

On:

El subíndex i fa referència a cadascun dels codis del CNAE inclosos a la tarifa de primes per a la cotització a la Seguretat Social per accidents de treball i malalties professionals, on α_i i β_i són els valors límit corresponents a cada i .

Import total de la prestació per incapacitat temporal derivada de contingències professionals durant el període d'observació és l'import expressat en euros del total de les prestacions de la Seguretat Social per incapacitat temporal derivada de contingències professionals que corresponguin als dies de baixa laboral en el període d'observació.

Quotes totals per contingències professionals durant el període d'observació són les quotes produïdes en el període esmentat.

2. Índex de sinistralitat extrema. En els supòsits en què durant el període d'observació s'hagi produït la mort d'algun treballador o el reconeixement d'alguna pensió d'incapacitat permanent en el grau de total, absoluta o gran invalidesa per contingències professionals, exclosos els que tinguin la seva causa en els accidents *in itinere*, es calcula l'índex de sinistralitat extrema, que mesura la sinistralitat amb repercussions extremes (accidents o malalties que ocasionin incapacitat permanent en algun dels graus assenyalats o la mort de la persona treballadora) ponderat entre el nombre total de treballadors de l'empresa, la seva permanència a la feina i l'activitat econòmica de l'empresa.

L'índex de sinistralitat extrema es defineix com la relació entre:

$$III_i = \frac{\text{Nombre total de morts i de reconeixements de pensions d'incapacitat permanent derivats de contingències professionals, en el període d'observació}}{\text{Quotes totals per contingències professionals durant el període d'observació}} \times 1.000.000 \leq \delta_i$$

On:

El subíndex i fa referència a cadascun dels codis del CNAE inclosos a la tarifa de primes per a la cotització a la Seguretat Social per accidents de treball i malalties professionals. On δ_i és el valor límit corresponent a cada i .

Nombre total de reconeixements de pensions d'incapacitat permanent i de morts en el període d'observació derivats de contingències professionals és el nombre total de

reconeixements de pensions d'incapacitat permanent efectuats per l'Institut Nacional de la Seguretat Social i de declaracions de morts per contingències professionals durant el període d'observació.

3. Tal com estableix l'article 3.3 d'aquest Reial decret, els valors límit α_i , β_i i ∂_i dels índexs assenyalats s'estableixen anualment a l'ordre per la qual es despleguen les normes de cotització a la Seguretat Social, contingudes a les respectives lleis de pressupostos generals de l'Estat.